

Danmarks Naturfredningsforening

Lokalkomiteen for Lyngby-Taarbæk

Beretning til årsmødet den 2. november 1998.

Lokalkomiteen har i det forgangne år været involveret i mange aktiviteter. Jeg kan ikke nå at komme ind på dem alle, eller at gå ret meget i dybden, men I er meget velkomne til at komme med spørgsmål efter beretningen. Vores postliste viser med al tydelighed, at der er stor aktivitet på natur- og miljøområdet. 450 ind- og udgående breve er det blevet til siden sidste årsmøde. Også medlemsmæssigt har det været et godt år. Hvervekampagnen i vinter gav 1.201 nye medlemmer, og ifølge den seneste opgørelse er vi nu 4.229 medlemmer her i kommunen.

Mølleådalens har også i år været vores vigtigste arbejdsområde. Det er nu 5 år siden, at Danmarks Naturfredningsforening rejste fredningssag for Mølleådalens fra Lyngby Sø til Øresund. Fredningsnævnets kendelse kom i januar, og vi var meget glade for kendelsen, fordi den medfører, at også bl.a. Borrebakken, Troldehøj og Runde Bakke bliver fredet, selv om Lyngby-Taarbæk Kommune, amtet og Skov- og Naturstyrelsen ikke ønskede det.

Desværre har kommunen, amtet og Skov- og Naturstyrelsen påklaget Fredningsnævnets kendelse til Naturklagenævnet med påstand om, at en del arealer bliver taget ud af fredningen bl.a. Runde Bakke, de gamle egetræer mellem Runde Bakke og Nærumbanen, et areal ved Lykkens Gave og et areal i Raadvad. Danmarks Naturfredningsforening har også påklaget Fredningsnævnets kendelse til Naturklagenævnet, fordi den indeholdt en række forringelser af bl.a. offentlighedens adgang ved Haldor Topsøe og ved Strandmøllen, hvor der gives mulighed for at opføre et nyt garageanlæg m.m. ud over Mølleåstien.

Som lovet på sidste årsmøde afholdt vi et offentligt møde om Fredningsnævnets kendelse, da den forelå, og det fandt sted på Lindegården den 3. februar.

Vi har også påklaget Fredningsnævnets dispensation fra Mølleåfredningen til opførelse af et slamforbrændingsanlæg i Lundtofte. Vi fik desværre ikke forhindret, at forbrændingsanlægget kan opføres, men vi fik højden reduceret fra 14 m til 7 m over terræn. Forbrændingsanlægget er ikke kun landskabeligt, men også miljømæssigt set en dårlig ide, da slammet i stedet bør genanvendes som gødnings- og jordforbedringsmiddel i landbruget.

Ermelundskilen er et andet af vore værdifulde naturområder, som vi har brugt mange kræfter på. For 2 år siden rejste vi fredningssag for Ermelundskilen fra Lyngby Sø til Ermelunden for at bevare muligheden for at genskabe Fæstningskanalen. Denne mulighed ville nemlig gå tabt, hvis Lyngby Storcenter fik tilladelse til at udvide ud mod Kanalvej, hvor Fæstningskanalen er beliggende fyldt op med jord. Fredningsnævnets afgørelse er lige på trapperne, og vi håber den vil udelukke muligheden for en udvidelse af Storcentret. Borgmesteren og Handelsforeningen påstår ganske vist, at man bare kan bygge henover kanalen, så den kommer til at gå igennem Storcentret, men det finder vi ligesom Rigsantikvaren helt uacceptabelt. Fæstningskanalen skal friholdes for bebyggelse, og en vandfyldt Fæstningskanal fra Kirkepladsen til Klampenborgvej vil kunne blive et stort aktiv for Lyngby både rekreativt og kulturhistorisk.

Danmarks Naturfredningsforening har som privat forening en helt unik stilling i lovgivningen, idet vi kan rejse fredningssager. Uden den ret ville Storcentret være blevet udvidet, idet hverken kommunen, amtet eller Skov- og Naturstyrelsen ville have rejst fredningssag for at redde Fæstningskanalen. Denne sag er således et godt eksempel på, hvor vigtigt det er, at Naturfredningsforeningen bevarer sin ret til at rejse fredningssager.

Når vi nu er ved Fæstningskanalen, så har amtet givet tilladelse til etablering af en bådplads til en skrigende gul katamaran i Fæstningskanalen ved Lyngby Sø. Båden er følgebåd for Lyngby Roklub, og bådpladsen skal omgives af palisader for at forhindre andre sejlene på søen i at gå ombord i den. Vi har påklaget sagen til Naturklagenævnet, da vi finder det i strid med naturbeskyttelsesloven at placere et skæmmende anlæg i et fortidsminde.

Selv om Dyrehaven ejes af Skov- og Naturstyrelsen, som har til opgave at beskytte den danske natur, så er der også her store problemer med at få beskyttet naturen og de rekreative værdier. Vi arbejder intenst på at forhindre, at Lyngby-Taarbæk Kommune får tilladelse til at etablere en kildeplads til vandindvinding i "Indelukket" i Dyrehaven. Vi frygter nemlig, at kildepladsen udover at skæmme "Indelukket", vil skade det meget værdifulde dyreliv, der findes i Dyrehavens vandhuller. Vi påklagede derfor amtets foreløbige vandindvindingstilladelse til Miljøstyrelsen bl.a. med henvisning til, at det rådgivende ingeniørfirma Rambøll frarådede det af hensyn til vandstanden i Dyrehavens vandhuller. Men Miljøstyrelsen fandt ikke grundlag for at ophæve amtets tilladelse, da den ikke var i strid med loven. Lokalkomiteen har direkte anmodet Skov- og Naturstyrelsen om at afvise ansøgningen, men uden held. Vi har også fået sagen behandlet på Dyrehaveudvalgets møde i september i år, men Skov- og Naturstyrelsens direktør afviste her at følge en anbefaling fra de 2 biologer i rådet, Ib Johnsen og Jette Baagø om at undlade vandindvinding.

Bl.a. for at undgå lignende naturforringelser i Dyrehaven i fremtiden, besluttede vi sidste år at udarbejde en handlingsplan for Dyrehaven, som har til formål at sikre en lige så god beskyttelse af Dyrehavens plante- og dyreliv, som hvis Dyrehaven havde været fredet. Vi har nu et forslag på bordet, som kun mangler en finpudsning i foreningens Naturfaglige Udvalg. Så vi forventer at kunne offentliggøre det om kort tid.

Lokalkomiteen har i de seneste år foretaget en registrering af plante- og dyrelivet en række steder i kommunen, men i april i år indkaldte vi alle borgere, der kunne være interesserede i at hjælpe os, til et møde her i Fuglevad Vandmølle. Der kom knap 20, og de fleste har i sommer været i gang med at registrere planter og svampe i Mølleådal. Vi holdt et erfaringsmøde i juni og har møde her igen på tirsdag, hvor resultaterne vil blive drøftet. Gruppen er åben for alle, så hvis nogen har lyst til at være med, skal I bare sige til.

Lokalkomiteen var også registreret sten- og jorddiger i foråret. Amtet udsendte et kortmateriale med de diger, som de havde registreret som værende beskyttet af naturbeskyttelsesloven og bad bl.a. lokalkomiteen undersøge, om der manglede nogen. Det gjorde der bestemt. Amtet havde registreret 11 km diger i skovene i kommunen, og vi fandt yderligere 8 km i Frederiksdal Skov og Dyrehaven, så der nu i alt er registreret 19 km diger.

Udryddelse af Kæmpe-Bjørnekloen har været en vigtig sag for lokalkomiteen siden 1992, og nu er resultaterne for alvor begyndt at vise sig. Kæmpe-Bjørnekloen er i rivende tilbagegang, og findes nu mindre end 40 steder i kommunen mod over 110 steder i 1993. Vi har i år bekæmpet den hos en række private lodsejere og fået stor hjælp fra en borger i Sorgenfri, så den nu fortrinsvis findes på kommunens arealer. Vi forventer, at den til næste efterår vil findes under 20 steder i kommunen, og at den i år 2000 vil være udryddet i Mølleådal. Vi har et tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune og har i det seneste år mødt en positiv indstilling over for vores ønske om at få den udryddet i Mølleådal. Kommunen vil bl.a. gøre bekæmpelse af Kæmpe-Bjørnekloen til det centrale punkt i Ren Dag kampagnen til foråret.

Lyngby-Taarbæk Kommune har ligesom andre kommuner taget den kedelige beslutning at tillade

reklamer på læskurene ved busstoppestederne. Vi finder det uheldigt, at reklamerne breder sig uden for butiksområderne og finder det helt uacceptabelt, at de placeres i det åbne land i strid med naturbeskyttelsesloven. Vi har derfor påklaget amtets godkendelse af reklamer på læskurene i det åbne land ved Strandvejen, Lundtoftegårdsvej og Klampenborgvej til Naturklagenævnet. Det er skuffende, at amtspolitikerne ikke tager deres opgaver alvorligt, men følger lokalpolitikere på trods af, at deres egne embedsmænd havde meddelt dem, at reklamerne var i strid med naturbeskyttelseslovens forbud mod reklamer i det åbne land. På mandag kommer Naturklagenævnet ud for at besigtige læskurene, og vi deltager i besigtigelsen.

Vi har i en årrække deltaget i et samarbejde med 3 grundejerforeninger i Virum om genopretning af Kollelev Mose. Mosen er blevet stærkt forurenet af spildevand gennem mange årtier og er derfor en algesuppe uden undervandsplanter og med et meget fattigt dyreliv. Vi er glade for, at kommunen nu er gået i gang med genopretningen af mosen. I sommer er der som et forsøg blevet tilsat jern i den lille sø ved Parkvej for at nedsætte fosforindholdet i vandet og dermed mængden af alger. Forsøget medførte desværre, at vandet blev rødt af jernet, men det skulle nu være klaret efter en iltning af vandet. Samtidig er der fanget næsten 3 tons skidtfisk i hele mosen især karusser, og der vil snart blive udsat aborrer i mosen. Fangsten af skidtfiskene har gjort vandet væsentlig mere klart, fordi det har ført til en langt større bestand af zooplankton, som så har været i stand til at holde algerne nede. Vores fælles målsætning om en "Ren Kollelev Mose år 2000" når nok ikke at blive til virkelighed, men vi forventer, at Kollelev Mose vil være blevet meget renere, end den har været i mange år.

"Bombegrunden" på Taarbæk Strandvej blev fredet i 1948 med en bestemmelse om, at den kun må benyttes som parkanlæg, og den blev overtaget af staten (statsskovvæsenet) for 100.000 kr. I 1990 solgte Jægersborg Statsskovdistrikt "Bombegrunden" til Lyngby-Taarbæk Kommune for 12.000 kr, men med en bestemmelse om, at Statsskovdistriktet ikke ville modsætte sig, at kommunen udstykker og bebygger grunden, såfremt de nødvendige tilladelser dertil kan opnås. En betingelse er dog, at Skovdistriktet skal have udbetalt forskelsværdien mellem områdets nuværende anvendelse og den fremtidige. På den baggrund har Lyngby-Taarbæk nu anmodet Strandbeskyttelseskommissionen om at fritage grunden for den nye udvidede strandbeskyttelseslinie. Lokalkomiteen finder det grotesk, at offentlige myndigheder spekulerer i at bebygge arealer, som der tidligere er udbetalt fredningserstatning for ikke at bebygge, og vi vil arbejde for at "Bombegrunden" bevares som et rekreativt område.

Danmarks Naturfredningsforening nedsatte for 2 år siden et Strandvejsudvalg, som skulle udarbejde en ny Strandvejsrapport. Formålet er at få en bedre beskyttelse af miljøet langs Strandvejen fra Hellerup til Helsingør. Vores medlem i udvalget er Ebbe Falk-Sørensen, og rapporten er nu ved at være færdig.

Lokalkomiteen følger nøje de dispensationer fra naturbeskyttelsesloven, som kommunen, amtet og Fredningsnævnet giver, og vi har i år bl.a. påklaget Fredningsnævnets dispensation fra Mølleåfredningen til en stor bygningsudvidelse ved Prinsessestien og kommunens dispensation fra skovbyggelinien til udvidelse af en garage på Skovridergårdsvej i Virum. I torsdags fik vi brev fra Naturklagenævnet om, at det havde ophævet kommunens dispensation til udvidelse af garagen i Virum.

Lokalkomiteen har for nylig henvendt sig til DTU for at få nedsat græsningstrykket på et overdrevsareal mellem Lundtoftegårdsvej og Helsingørmotorvejen for at redde den sidste bestand af dagsommerfuglen "Dværghåblåfugl" i kommunen. Dværghåblåfugl lever kun på planten Rundbælg, som er sjælden i kommunen. Hestene har bidt vegetationen helt ned, så der ingen mad er til sommerfuglens

larver. DTU har desværre afvist at gribe ind over for græsningen, men vi håber alligevel at kunne finde en fornuftig løsning til sommer, så vi fortsat kan opleve denne smukke lille sommerfugl i vores kommune.

Lokalkomiteen har i flere år været engageret i Agenda 21 arbejdet, som går ud på at arbejde for en bæredygtig udvikling på hele jorden i det 21. århundrede. Vi har i dag sammen med en række andre græsrodsorganisationer ansøgt Miljøministeriets "Grønne Fond" om et tilskud på 650.000 kr til at ansætte en grøn guide i Lyngby-Taarbæk i de næste 3 år. Lyngby-Taarbæk Kommune har givet tilsagn om at dække de resterende udgifter på ca. 500.000 kr. Den Grønne Guide skal have til huse i Lyngby lokalstations bygning på Toftebæksvej og skal bl.a. arbejde med grøn livsstil, grøn handel, grønne boligområder og byøkologi. Vi håber meget på, at vi kan ansætte en grøn guide pr. 1. april. Vi vil kraftigt opfordre jer til at gøre brug af den grønne guide og bakke op om de projekter, der bliver sat i værk.

Vi har igen i år ansøgt amtet om naturgenopretningsmidler til ændring af overløbet i Fuglevad Dam her uden for vinduet, så vandstanden i dammen kan hæves 10-20 cm om sommeren. Det er nemlig nødvendigt for at forhindre, at ellesumpen i Sorgenfri Slotspark tørrer ud, når sluserne i Frederiksdal lukkes i april for at bevare en høj sommervandstand i Furesøen. De seneste år er ellesumpen nemlig tørret ud i maj med det resultat, at haletudserne dør på grund af udtørring.

Vi opfordrede sidste år kommunen til at stoppe med anvendelsen af sprøjtegifte på Dyrehavegårds jorder i forbindelse med genforhandlingen af forpagtningsaftalen. Det vil give en bedre beskyttelse af vores grundvand og give plads til et rigere plante- og dyreliv på markerne. Desværre er der endnu ikke opnået nogen aftale herom, men Miljøminister Svend Auken har bebudet, at alle offentligt ejede arealer om få år skal drives økologisk. Så vi håber, at kommunen kommer Svend Auken i forkøbet.

Jeg kan endelig nævne, at lokalkomiteen i samarbejde med bl.a. Friluftsrådet nu har fået udarbejdet et forslag til nye bestemmelser for sejlads og færdsel i Mølleåsystemet, dels for at forenkle reglerne og dels for at regulere færdselen af hensyn til både naturen og brugerne. Forslaget er netop blevet færdigt, og vil nu blive sendt til Københavns Amt og Frederiksborg Amt med anmodning om, at der bliver gennemført en samlet regulering af færdselen i Mølleådalene.

Lokalkomiteen har arrangeret 7 ture i årets løb: Vintertur til Frederiksdal, Forårstur i Fæstningskanalens fodspor, Nattergaletur i Mølleådalene, Bustur til det økologiske gods Svanholm ved Jægerspris, Besøg på Botanisk Museums herbarium, Familietur til Bøllemosen og Svampetur i Jægersborg Hegn.

Arbejdsopgaverne i det kommende år vil bl.a. omfatte fredningssagerne for Mølleådalene og Ermelundskilen, handlingsplanen for Dyrehaven, bekæmpelse af bjørnekloen, registrering af plante- og dyrelivet i naturområderne, nye færdselsregler i Mølleå-systemet, støtte til den grønne guide samt naturvandring for vore medlemmer og andre interesserede.

Lokalkomiteen har 9 medlemmer: Hans Nielsen (formand), Jørgen O. Rasmussen (næstformand), Karen Riemenschneider (sekretær), Anni H. Dalgas, Thomas Møller, Svend Henriksen, Syss Karll, Kimmie Larsen og Thomas Jensen samt 6 suppleanter: Lilli Jensen, Michala Friberg-Jensen, Margit Thomsen, Ebbe Falk-Sørensen, Ellen Hasselstrøm og Annelise Holstebro.

Da ingen af de 6 suppleanter genopstiller, vil vi gerne have nogle flere med i arbejdet. Ifølge foreningens love må der højst være 9 medlemmer i lokalkomiteen, men der må være et ubegrænset

antal suppleanter. Så stil endelig op, hvis du har lyst til at deltage i arbejdet. Vi vil også gerne have forslag fra jer til sager, ture, arrangementer og temaer, som vi kan tage op til gavn for vores natur og miljø.